

PLÁN ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY 2026/2027

Projednáno na pedagogické radě dne: **27. 8. 2026**

Platnost dokumentu: **od 1. 9. 2026**

Mgr. Michaela Blajdová
ředitelka školy

Základní informace

Název školy	Mateřská škola Slepotice, okres Pardubice
Sídlo školy	Slepotice 43, 530 02 Pardubice
Ředitel školy	Mgr. Michaela Blajdová
Kontaktní údaje	606 045 078 skolaslepovice@seznam.cz http://skolka.slepovice.cz/
Zřizovatel školy	Obec Slepotice

1. Úvod

Cílem environmentální výchovy je rozvíjet pozitivní vztah dětí k přírodě, vést je k jejímu poznávání a ochraně a vytvářet základy odpovědného chování k životnímu prostředí.

Plán environmentální výchovy vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV). Zaměřuje se zejména na vzdělávací oblast *Dítě a svět* a přispívá k utváření klíčových kompetencí dětí, především *kompetencí environmentálních, činnostních a občanských*.

2. Charakteristika a realizace environmentální výchovy

Environmentální výchova je zařazena do ŠVP a je součástí činností a aktivit během celého školního roku. Významnou součástí environmentální výchovy je trvalá spolupráce s drobnými malochovateli hospodářských zvířat a pozorování přírody během dopoledních venkovních aktivit dětí. Děti se při pobytu venku setkávají s různými druhy rostlin a živočichů a učí se, že přírodu je třeba chránit a respektovat její potřeby.

Program je rozdělen na vzdělávací okruhy, které jsou dle uvážení pedagogů využívány v jednotlivých měsících během celého školního roku.

Environmentální výchova je realizována v souladu s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví dětí. Pedagogové dbají na hygienu při manipulaci se zvířaty, přírodninami a půdou a zajišťují bezpečné podmínky pro všechny praktické činnosti.

3. Cíle při realizaci aktivit

- Rozvíjet pozitivní vztah dětí k přírodě a vést je k její ochraně a respektování všech forem života.
- Poznávat živou a neživou přírodu prostřednictvím přímého pozorování, objevování, zkoumání a prožitkového učení.
- Vést děti k odpovědnému chování k životnímu prostředí – učit je šetrně zacházet s vodou, energiemi a přírodními zdroji a správně třídit odpad.
- Rozvíjet péči o rostliny a živočichy a vést děti k pochopení jejich potřeb a odpovědnosti za péči o ně.
- Rozvíjet praktické dovednosti a samostatnost při péči o školní zahradu, Minifarmu a další prostředí, ve kterém děti žijí.
- Vést děti k vnímání změn v přírodě během jednotlivých ročních období a k poznávání jejich zákonitostí.
- Rozvíjet tvořivost, zvědavost a schopnost vyjadřovat vlastní zkušenosti a prožitky spojené s přírodou.
- Vytvářet základy environmentálně odpovědného jednání, které mohou děti přirozeně uplatňovat v každodenním životě.

4. Formy a metody práce

- Pozorování a přímé poznávání přírody při pobytu venku, vycházkách a výletech.
- Prožitkové a situační učení – děti získávají zkušenosti prostřednictvím vlastního pozorování, manipulace, péče a praktické činnosti.
- Badatelsky orientované činnosti – jednoduché pokusy, pozorování, zkoumání přírodnin, vody, půdy, rostlin a živočichů.
- Projektové dny a tematické aktivity zaměřené na přírodu, zvířata, vodu, odpady a ochranu životního prostředí.
- Besedy, exkurze a návštěvy ekologických zařízení, chovatelů a dalších spolupracujících organizací.
- Praktické činnosti a péče o Minifarmu, rostliny, zahradu a drobná zvířata.
- Výtvarné, pracovní a tvořivé činnosti s využitím přírodnin a odpadového materiálu.
- Didaktické a pohybové hry s environmentální tematikou.
- Práce s knihami, obrázky a digitálními pomůckami, včetně interaktivní tabule, vždy s propojením s reálným prostředím.
- Rozhovor, společné sdílení a reflexe – děti mají možnost vyjadřovat své zkušenosti, názory a prožitky.
- Vlastní příklad pedagogů a každodenní vedení dětí k šetrnému a ohleduplnému chování k přírodě.

5. Realizace environmentální výchovy

- každodenní péče o Minifarmu MŠ a její obyvatele,
- péče o drobná zvířata, rostliny a školní zahradu,
- péče o zpěvavé ptactvo a příprava krmítek,
- pozorování a zkoumání přírody při pobytu venku,
- návštěvy lesa, louky, rybníku a dalších přírodních prostředí,
- třídění a správné nakládání s odpady,
- využívání přírodnin a odpadového materiálu při tvoření,
- pozorování vývoje rostlin a živočichů,
- líhnutí kuřat a kachňat v líhni,
- pozorování a péče o cizokrajný hmyz v teráriích,
- programy a aktivity na zahradě MŠ, včetně „Dnů se zvířaty“,
- vánoční a velikonoční dílničky s využitím přírodních a tradičních materiálů,
- připomínání významných dnů a svátků souvisejících s přírodou, oslavy Dne Země, Dne vody a Dne životního prostředí,
- využívání interaktivní tabule a dalších pomůcek s následným propojením s reálným prostředím.

6. Personální zajištění

Environmentální výchova je součástí každodenní vzdělávací práce všech pedagogických pracovníků mateřské školy. Pedagogové ji přirozeně začleňují do vzdělávacích činností, pobytu venku, tematických aktivit a běžného života dětí v mateřské škole.

Za plánování a koordinaci environmentálních aktivit odpovídá pedagog pověřený environmentální výchovou – Libor Michálek, který ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky připravuje a průběžně vyhodnocuje jednotlivé aktivity.

Všichni pedagogičtí pracovníci vedou děti vlastním příkladem k ohleduplnému vztahu k přírodě, péči o živé organismy, šetrnému zacházení s přírodními zdroji a odpovědnému nakládání s odpady.

Při realizaci vybraných aktivit škola spolupracuje s externími organizacemi, místními chovateli, zahrádkáři a dalšími odborníky:

- Záchranná stanice živočichů Lipeč
- ekologické centrum Paleta
- myslivecké sdružení
- rybářský svaz
- Zelinářství Samuhel
- obec (třídění odpadů, spolupráce při aktivitách)
- nahodilé nabídky místních chovatelů a zahrádkářů

7. Přehled environmentálních aktivit a témat v jednotlivých měsících

MĚSÍC	EKOLOGICKÉ AKTIVITY A TÉMATA	SVÁTKY V PŘÍRODĚ
ZÁŘÍ	Domácí zvířátka • sezónní práce na zahradě a na poli • zahájení činnosti Minifarmy	—
ŘÍJEN	Život stromů • příroda se chystá na zimu • sklizeň ovocných plodů a zeleniny • farmářské práce	2. 10. – Den hospodářských zvířat 4. 10. – Den zvířat
LISTOPAD	Krmítka pro ptáčky • závěrečná údržba areálu zahrady MŠ • tvoření s přírodninami	—
PROSINEC	Vánoce • zvířátka v přírodě • zvyky – pečení a tvoření „jak to bylo u babičky“ • život cizokrajného hmyzu v teráriích a péče o něj	—
LEDEN	Přikrmování zvířátek v přírodě • život pod bílou peřinou	—
ÚNOR	Čarování s bylinkami • zdraví	—
BŘEZEN	Odpady • třídění • život u vody	22. 3. – Den vody
DUBEN	Velikonoce • vítání zvířecích mláďátek • vítání života	1. 4. – Den ptactva 22. 4. – Den Země
KVĚTEN	Život na louce a v lese • péče o motýlí keře na zahradě MŠ	3. 5. – Den Slunce 17. 5. – Den stromů

ČERVEN	Život u vody • ochrana životního prostředí	5. 6. – Den životního prostředí
---------------	--	---------------------------------

Poznámka: Ostatní svátky a významné dny v přírodě lze zařazovat dle potřeby.

8. Záznamy a dokumentace

Environmentální aktivity jsou průběžně plánovány a zapisovány v týdenních vzdělávacích činnostech a v hodnocení třídního vzdělávacího programu (TVP). Jsou součástí běžných denních aktivit dětí a přirozeně se prolínají jednotlivými vzdělávacími oblastmi.

Průběh a realizace environmentálních aktivit jsou průběžně vyhodnocovány v rámci pedagogického hodnocení. Pedagogové sledují zapojení dětí, jejich zájem, získané zkušenosti, praktické dovednosti a vztah k přírodě a životnímu prostředí.

Na základě pedagogického pozorování, aktuálních potřeb dětí, možností školy a změn v přírodě mohou být jednotlivé aktivity v průběhu školního roku upravovány, doplňovány nebo rozšiřovány.

O významnějších environmentálních aktivitách, projektech, výletech, exkurzích a společných akcích mohou být pořizovány fotografie či videozáznamy, případně další výstupy dětí. Tyto materiály slouží pro pedagogické hodnocení a k prezentaci činnosti školy (na webových stránkách, v kronice či v prostorách MŠ) v souladu s platnými předpisy o ochraně osobních údajů (GDPR) a na základě písemných souhlasů zákonných zástupců dětí.

Ve Slepoticích dne 26. 8. 2026

Vypracoval: Libor Michálek

Schválila: Mgr. Michaela Blajdová